

16. 2. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ohrožení pod vlivem jiných návykových látek než alkoholu

Trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky se dopouští ten, kdo ve stavu vylučujícím způsobilost, kterou si přivodil vlivem návykové látky, vykonává zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých může ohrozit zdraví, život nebo zdraví lidí či způsobit značnou škodu na majetku. Jak je ze soudní praxe zřejmé, nejčastější činností v tomto směru je bezpochyby řízení motorových vozidel.

Zatímco u alkoholu je dle poznatků lékařské vědy možné říci, že při hladině alkoholu v krvi nejméně 1g/kg (1 promile), není žádný, tedy ani nadprůměrně disponovaný řidič motorového vozidla schopen bezpečně řídit vozidlo, u jiných návykových látek než alkoholu je situace odlišná, jelikož účinky jednotlivých drog jsou velice individuální a je třeba pokaždé zjišťovat konkrétní stav ovlivnění takovou látkou.

Byť byly nařízením vlády č. [41/2014](#) Sb. stanoveny jiné návykové látky a jejich limitní hodnoty, tzn. hodnoty, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, jedná se však pouze o rozlišení, kdy na řidiče lze či nelze hledět jako na ovlivněného. Jakmile je tato hranice překročena, je třeba posoudit veškeré okolnosti daného případu, jelikož **samotné zjištění, že řidič motorového vozidla byl v době řízení pod vlivem jiné návykové látky než alkoholu, samo o sobě nepostačuje k tomu, aby bylo možné dojít k závěru, že v důsledku užití této návykové látky byla osoba ve stavu vylučujícím způsobilost k výkonu této činnosti.**

V případě, že je zjištěno, že osoba řídila motorové vozidlo pod vlivem jiné návykové látky než alkoholu, musí být zjištěno nejen to, o jakou návykovou látku se jedná, ale i to, do jaké míry byl řidič touto látkou ovlivněn, což vychází ze skutečnosti, že aby vůbec došlo k naplnění skutkové podstaty trestného činu dle § 274 odst. 1 trestního zákoníku, musí být osoba ovlivněna do takové míry, že vykonává činnost „ve stavu vylučujícím způsobilost“. K naplnění znaku tohoto trestného činu se přitom nevyžaduje, aby pachatel nebyl zcela schopen ovládat vozidlo do takové míry, že bude např. upadat do bezvědomí či nebude schopen chůze či komunikace. To, zda se již jedná o stav vylučující způsobilost či nikoliv, je třeba posuzovat v každém konkrétním případě individuálně. Jak v přípravném řízení, tak i případně v následném řízení před soudem je nutno zjišťovat a dokazovat všechny okolnosti, za nichž k jízdě pod vlivem jiné návykové látky došlo.

Pakliže nelze stanovit druh, množství a míru ovlivnění takovou návykovou látkou, pak se zpravidla nebude možno obejít bez odborného vyjádření či přibrání znalců. Jednak bude nutné přibrat znalce

toxikologa, který podle výsledků odběru krve, popř. moči, stanoví druh a množství návykové látky v době řízení motorového vozidla.

Na základě poznatků znalce toxikologa bude následně nutno přibrat též znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, jelikož pouze ten dokáže určit konkrétní účinky u konkrétního jedince. Úkolem tohoto znalce bude posoudit zejména to, **do jaké míry působilo zjištěné množství návykové látky na onoho pachatele**, jelikož např. dvě osoby při užití totožné látky se stejnou koncentrací mohou mít zcela rozdílné chování a jednání. Je tedy třeba vzít v potaz jednak **koncentraci návykové látky**, ale i **dobu, po kterou měl pachatel zjištěnou návykovou látku v těle**, jelikož s odstupem času se účinky látky mění, když hladina zprvu špičkově vyvstane, následně však hladina postupně klesá, přičemž účinky na řidiče jsou nejvýznamnější právě v prvních hodinách po požití návykové látky. Dále bude třeba při hodnocení míry ovlivnění posoudit **reakce pachatele na užitou látku a jeho jednání pod jejím vlivem**. Důkazem o míře ovlivnění mohou být např. svědecké výpovědi spolujezdců, policistů a lékařů, kteří prováděli klinické vyšetření, jakož i svědecké výpovědi o chování obviněného, eventuálně i o způsobu jeho jízdy atd. Znalec z odvětví zdravotnictví by při svém zkoumání měl vzít na zřetel ale třeba i to, **zda je pachatel pravidelným uživatelem návykových látek nebo pouze příležitostným**. Zvážení všech těchto skutečností je nutné pro učinění závěru, zda pachatel byl při řízení motorového vozidla ve stavu vylučujícím způsobilost či nikoliv.

Jestliže tedy pachatel řídil motorové vozidlo pod vlivem jiné návykové látky než alkoholu, musí být jednoznačným způsobem zjištěno nejen o jakou návykovou látku a její množství se jedná, zejména ale bude nutno posuzovat míru ovlivnění řidiče touto látkou, což zcela jistě nebude možné bez přibrání znalců. Až na základě všech zjištěných a objasněných skutečností bude možno nade vší pochybnost uzavřít, zda obviněný naplnil znaky trestného činu dle § 274 ohrožení pod vlivem návykové látky, anebo zda se jedná pouze o méně závažné jednání srovnatelné s přestupkem.

Mgr. Hedvika Vítková

[Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.](#)

Pardubice - Dražkovice 181
533 33 Pardubice

Velké náměstí 1
500 03 Hradec Králové

Tel.: +420 466 310 691

Fax: +420 466 310 691

gsm: +420 724 794 986

e-mail: advokati@advokatijelinek.cz

[1] Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 5 Tdo 874/2007

[2] ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, s. 2789-2800.

[3] Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12. 5. 2010, sp. zn. 8 Tdo 449/2010

[4] ŠVARC, Jiří. Alkohol a drogy při řízení motorového vozidla a posouzení schopnosti je řídit. Psychiatrie pro praxi, 2014, 15(3), s. 97-101.

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)